

Normen voor chirurgische ingrepen

November 2011

Achtergrond

De Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH) is de beroepsvereniging van chirurgen in Nederland. De leden van de NVvH hebben voor verschillende specialismen kwaliteitsnormen opgesteld voor de chirurgische zorg. Het betreft hier de ingrepen:

- Chirurgische behandeling van mammacarcinoom (borstkanker)
- Chirurgische behandelingen van colorectale aandoeningen (aandoeningen in dikke darm)
- Chirurgische behandeling van het sarcoom (tumor in steun- en tussenweefsels of in de weke delen)
- Chirurgische behandeling van het longcarcinoom (longkanker)
- Chirurgische behandeling van oesophaguscarcinoom (slok darmkanker)
- Chirurgische behandeling van levermetastase(n) (uitzaaiingen in de lever)

Hieronder worden de gegevens aangegeven waarmee het NKI-AVL wil aantonen dat aan de normen van de NVvH voldaan wordt.

Algemene voorwaarden chirurgische zorg

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Wordt er deelgenomen aan complicatieregistratie?	In een complicatieregistratie worden onverwachte complicaties van een behandeling geregistreerd, zodat deze later door de specialisten geanalyseerd kunnen worden om de behandeling zo mogelijk te verbeteren. Alle specialismen in het NKI-AVL maken gebruik van de complicatieregistratie. De complicaties worden regelmatig door de betreffende vakgroepen besproken.	Ja	✓
Wordt er deelgenomen aan de kwaliteitsvisitaties van de NVvH?	Kwaliteitsvisitaties zijn audits die georganiseerd worden door de beroepsverenigingen. Leden van de NVvH toetsen hierbij chirurgische afdelingen op bepaalde strikte criteria, zoals het hebben van een complicatieregistratie of een pre-operatieve bespreking van de indicatiestelling.	Ja	✓
Wordt er deelgenomen aan landelijke, door de NVvH gesteunde registratieprojecten?	Het NKI-AVL neemt deel aan de DICA registratie voor coloncarcinoom (kanker aan de dikke darm) en voor de mammacarcinoom (borstkanker) audit. In deze registraties wordt behandelingsgerelateerde informatie geregistreerd en op landelijk niveau gedeeld. Deze informatie kan, na analyse, leiden tot kwaliteitsverbeteringen en kan gebruikt worden voor onderling vergelijk.	Ja	✓

Kwaliteitsnormen mammacarcinoom

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende mammacarcinoom bekend?	De landelijke richtlijnen zijn bekend bij alle in het NKI-AVL werkende medisch specialisten. Medisch specialisten van het NKI-AVL zijn meestal zelf betrokken bij het opstellen van die richtlijnen. De richtlijnen zijn in te zien via de Oncoline website.	Ja	✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende mammacarcinoom aanwezig?	Veel behandelingen worden gedaan aan de hand van onderzoeksprotocollen die voor het NKI-AVL beschikbaar zijn. Behandelingen die niet binnen een onderzoek vallen staan beschreven in protocollen die in het NKI-AVL beschikbaar zijn.	Ja	✓
Zijn er voor mammacarcinoom tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 4 gespecialiseerd zijn in borstkanker.	Ja	✓
Is er een mammapoli?	Een mammapoli is een polikliniek specifiek voor borstkanker. Specialisten van diverse disciplines komen hier bijeen om de afwijking binnen één dag te analyseren en het behandelplan op te stellen.	Ja	✓
Is er een mamma-care verpleegkundige?	Een mamma-care verpleegkundige is een verpleegkundige met een specialisatie naar borstkanker. Een mamma-care verpleegkundige begeleid een patiënt tijdens de diagnostische onderzoeken en de behandeling.	Ja	✓
Is er moderne diagnostische radiologische apparatuur met toegang tot MRI?	In het NKI-AVL is er een afdeling Radiologie die onder andere de beschikking heeft over een MRI scan. Een MRI scan maakt beelden van organen en weefsels met behulp van magnetische resonantie.	Ja	✓
Is er toegang tot stereotactische biopsieën?	Bij een biopsie wordt onder lokale verdoving een stukje weefsel (in dit geval uit de borst) weggehaald dat daarna onderzocht kan worden. Bij een stereotactische biopsie wordt de locatie van het weg te nemen stukje weefsel in kaart gebracht met röntgenfoto's. Het NKI-AVL beschikt over deze mogelijkheid.	Ja	✓
Is er toegang tot nucleaire diagnostiek?	Bij nucleaire diagnostiek worden afwijkingen in weefsels in beeld gebracht met behulp van een kleine hoeveelheid radioactieve stof en een speciale camera. Dit gebeurt op de	Ja	✓

	afdeling Nucleaire Geneeskunde, welke zich in het NKI-AVL bevindt.		
Is er de mogelijkheid van peri-operatieve consultatie van plastisch chirurg en radiotherapeut?	Peri-operatieve zorg betreft alle zorg rondom een operatie, inclusief de operatie zelf. Als een plastisch chirurg en een radiotherapeut al voor de operatie bij de zorg worden betrokken kan dat zorgen voor minder complicaties tijdens of na de operatie. Dit kan in het NKI-AVL.	Ja	✓
Is er een multidisciplinair overleg vóór de behandeling/operatie?	Tijdens een multidisciplinair overleg bespreken vertegenwoordigers van verschillende specialismen uw behandelplan. Op deze manier kan de behandeling door de verschillende specialismen, zoals de chirurg, de internist en de radiotherapeut, maar ook bijvoorbeeld de fysiotherapeut, beter op elkaar afgestemd worden. Dit wordt vastgelegd in een op de patiënt toegesneden behandelplan. In het NKI-AVL vindt er standaard een multidisciplinair overleg plaats voor de start van de behandeling van borstkanker.	Ja	✓
Is er een multidisciplinair overleg na de behandeling/operatie?	Na elke fase, dus ook na een operatie, dient het behandelplan van de patiënt weer in het multidisciplinaire overleg besproken te worden om te bepalen of de ingeslagen route nog steeds de juiste is. In het NKI-AVL vindt er standaard een multidisciplinair overleg plaats na de behandeling van borstkanker.	Ja	✓
Is er een operatiekamer met alle faciliteiten waaronder een gamma probe?	Een gamma probe is een klein apparaat waarmee radioactiviteit gemeten kan worden. Dit wordt bijvoorbeeld gebruikt indien de schildwachtklier, de eerste lymfeklier waarheen kankercellen uitzaaien, verwijderd moet worden. Deze schildwachtklier wordt dan gelokaliseerd met een kleine hoeveelheid radioactieve stof die ingespoten wordt of door het plaatsen van een licht radioactief 'zaadje'. De gamma probe kan dan de schildwachtklier lokaliseren zodat de chirurg op de juiste plek kan snijden. In het NKI-AVL is er een operatiekamer met een gamma probe die ook de 'zaadjes' kan waarnemen. Daarnaast zijn ook de volgende faciliteiten beschikbaar: een echoapparaat specifiek voor borsten en een Ligasure Precise instrument voor het hechten van weefsel.	Ja	✓
Start in 2011 met deelname aan mammaproject?	De Nabon, Nationaal Borstkanker Overleg Nederland, heeft een registratielijst ontwikkeld voor borstkanker. Hierin	Ja	✓

	dienen verschillende specialismen, zoals de patholoog, de chirurg en de radiotherapeut, informatie met betrekking tot de borstkanker van een patiënt vast te leggen. Dit wordt in het kort de mammaprofiel genoemd (mamma is de term voor borst in de geneeskunde). De informatie die vastgelegd wordt in deze registratie kan gebruikt worden voor het verbeteren van de kwaliteit. Het NKI-AVL is in 2011 gestart met deelname aan deze registratie.		
Worden er minimaal 50 operaties voor mammaprofiel per jaar verricht?	Het is algemeen bekend dat als chirurgen meer ervaring hebben met bepaalde operaties dit leidt tot meer kwaliteit. De NVvH stelt dat er jaarlijks minimaal 50 operaties voor borstkanker moeten worden verricht in een ziekenhuis om deze ervaring te behouden. In het NKI-AVL zijn er in 2010 650 borstkankeroperaties uitgevoerd bij 505 patiënten met de diagnose borstkanker (inclusief preventieve ingrepen) door 4 gespecialiseerde chirurgen.	Ja	✓

Kwaliteitsnormen colorectale aandoeningen

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende colorectaal carcinoom bekend?	De landelijke richtlijnen zijn bekend bij alle in het NKI-AVL werkende medisch specialisten. Medisch specialisten van het NKI-AVL zijn meestal zelf betrokken bij het opstellen van die richtlijnen. De richtlijnen zijn in te zien via de Oncoline website.		✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende colorectaal carcinoom aanwezig?	Veel behandelingen worden gedaan aan de hand van onderzoeksprotocollen die voor het NKI-AVL beschikbaar zijn. Behandelingen die niet binnen een onderzoek vallen staan beschreven in protocollen die in het NKI-AVL beschikbaar zijn.		✓
Zijn er voor colorectaal carcinoom tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 6 gespecialiseerd zijn in kanker in de dikke darm.	Ja	✓
Is er toegang tot endoscopieën op een adequaat ingerichte functieafdeling met beschikbaarheid van een dagcentrum voor bewaking na de procedure?	Een endoscopie is een inwendig onderzoek via een natuurlijke opening, in dit geval via de anus. Deze onderzoeken worden in het NKI-AVL door een gastro-enteroloog gedaan op het Onderzoek- en Behandelcentrum (OBC), een afdeling waar korte onderzoeken en kleine	Ja	✓

	chirurgische ingrepen worden gedaan. Het OBC beschikt over een recoveryruimte, een ruimte waar u bij kunt komen van het onderzoek of de behandeling. Indien nodig kunt u worden opgenomen om het verloop na de ingreep in de gaten te kunnen houden.		
Zijn er minimaal 2 geregistreerde MDL-artsen of in de gastro-enterologie gespecialiseerde internisten?	Er zijn in het NKI-AVL 3 MDL artsen werkzaam.	Ja	✓
Is er toegang tot een multi-slice CT scan en/of MRI?	Computertomografie (meestal afgekort tot CT-scan) is een methode van onderzoek van het menselijk lichaam met behulp van röntgenstraling. Verschillende delen van het menselijk lichaam, zoals botten en spierweefsel, laten röntgenstraling op verschillende manieren door. Dit kan worden gemeten waarna een computer uit de resultaten een driedimensionale weergave van het onderzochte lichaamsdeel opbouwt. Dit beeld is dan feitelijk opgebouwd uit 'plakjes'. Een multi-slice CT scanner is een moderner apparaat dat meerdere van deze 'plakjes' kan maken waardoor er een beter beeld ontstaat. MRI staat voor magnetic resonance imaging en is een beeldvormingstechniek die gebruik maakt van magnetische trillingen. Zowel een multi-slice CT scanner als een MRI apparaat zijn aanwezig in het NKI-AVL.		✓
Is er een pathologieafdeling die de circumferentiële marges kan bepalen en informatie geeft over de MSI (dit laatste eventueel na onderzoek elders)?	Circumferentiële marges zijn de marges rondom tumorweefsel dat tijdens een operatie is weggehaald. De MSI staat voor microsatelliet instabiliteit. Dit heeft te maken met de genen van een patiënt en de analyse hiervan kan aantonen in hoeverre een tumor genetisch is bepaald en of er familieonderzoek nodig is. Het NKI-AVL heeft een eigen pathologieafdeling die zowel de circumferentiële marges kan bepalen als de MSI kan analyseren. Bij genetische vraagstukken is in het NKI-AVL altijd een gespecialiseerd arts, een klinisch geneticus, betrokken.		✓
Is er een stomapolikliniek en een stomaverpleegkundige en/of in de stomazorg geïnteresseerde verpleegkundige?	In het NKI-AVL is er een stomapolikliniek. Daarnaast zijn er in stomazorg gespecialiseerde verpleegkundigen aanwezig.	Ja	✓
Worden alle patiënten met electieve colorectale tumoren preoperatief besproken in een	Tijdens een multidisciplinair overleg bespreken vertegenwoordigers van verschillende specialismen het	Ja	✓

multidisciplinair overleg?	behandelplan van een patiënt. Op deze manier kan de behandeling door de verschillende specialismen, zoals de chirurg, de internist en de radiotherapeut, maar ook bijvoorbeeld de fysiotherapeut, beter op elkaar afgestemd worden. Dit wordt vastgelegd in een op de patiënt toegesneden behandelplan. In het NKI-AVL vindt er standaard een multidisciplinair overleg plaats voor de operatie van patiënten met een electieve (dit betekent niet spoedeisende) colorectale tumor.		
Worden alle patiënten met een maligniteit postoperatief besproken in een multidisciplinair overleg?	Na elke fase, dus ook na een operatie, dient het behandelplan van de patiënt weer in het multidisciplinaire overleg besproken te worden om te bepalen of de ingeslagen route nog steeds de juiste is. In het NKI- AVL vindt er standaard een multidisciplinair overleg plaats na de operatie indien er een kwaadaardige tumor is gevonden (maligniteit).		✓
Is er verplichte deelname aan de Dutch Surgical Colorectal Audit?	De Dutch Surgical Colorectal Audit (DSCA) is een registratiesysteem voor colorectale tumoren. Hierin wordt allerlei (niet patiëntgebonden) informatie geregistreerd over de operaties waarbij een colorectale tumor is verwijderd, zogeheten colorectale resecties. Deze gegevens worden gebruikt voor de verbetering van de kwaliteit van de operaties. Het NKI-AVL registreert gegevens van alle colorectale resecties in dit systeem.	Ja	✓
Worden er minimaal 50 colorectale resecties per jaar verricht?	Het is algemeen bekend dat als chirurgen meer ervaring hebben met bepaalde operaties dit leidt tot meer kwaliteit. De NVvH stelt dat er jaarlijks minimaal 50 operaties voor colorectaal carcinoom moeten worden verricht in een ziekenhuis om deze ervaring te behouden. In het NKI-AVL zijn er in 2010 94 primaire colorectale resecties uitgevoerd. Dit zijn operaties bij patiënten bij wie voor het eerst een colorectaal carcinoom was vastgesteld. Patiënten bij wie de kanker is teruggekomen en daarvoor ook in het NKI-AVL geopereerd zijn, zijn hier niet bij opgeteld.	Ja	✓

Kwaliteitsnormen sarcoom

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende sarcoom bekend?	De landelijke richtlijnen zijn bekend bij alle in het NKI-AVL werkende medisch specialisten. Medisch specialisten van het NKI-AVL zijn meestal zelf betrokken bij het opstellen van die richtlijnen. De richtlijnen zijn in te zien via de Oncoline website.	Ja	✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende sarcoom aanwezig?	Veel behandelingen worden gedaan aan de hand van onderzoeksprotocollen die voor het NKI-AVL beschikbaar zijn. Behandelingen die niet binnen een onderzoek vallen staan beschreven in protocollen die in het NKI-AVL beschikbaar zijn.	Ja	✓
Zijn er voor sarcoom tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 3 gespecialiseerd zijn in sarcomen.		✓
Is er toegang tot MRI?	MRI staat voor magnetic resonance imaging en is een beeldvormingstechniek die gebruik maakt van magnetische trillingen. Een MRI apparaat is aanwezig in het NKI-AVL	Ja	✓
Is er mogelijkheid voor echogeleide histologische biopsie?	Een histologische biopsie is het wegnemen van een reepje weefsel rondom de (kanker)cellen voor onderzoek. Dit gebeurt met behulp van een echogeleider die nauwkeurig de plaats van de punctie aangeeft. Deze biopsie kan in het NKI-AVL afgenomen worden.	Ja	✓
Is er multidisciplinair overleg voor zowel diagnostiek, behandeling als pathologie?	Tijdens een multidisciplinair overleg bespreken vertegenwoordigers van verschillende specialismen het behandelplan van een patiënt. Op deze manier kan de behandeling door de verschillende specialismen, zoals de chirurg, de internist en de radiotherapeut, maar ook bijvoorbeeld de fysiotherapeut, beter op elkaar afgestemd worden. Dit wordt vastgelegd in een op de patiënt toegesneden behandelplan. In het NKI-AVL vindt voor de diagnose, behandeling en pathologie van een sarcoom standaard multidisciplinair overleg plaats, voorafgaand alsook na afloop van de vaak multidisciplinaire behandeling.	Ja	✓
Bestaat er een vast contact met een referentiecentrum voor verwijzing en/of overleg?	Het NKI-AVL is zelf een referentiecentrum. Dat betekent dat andere ziekenhuizen patiënten met een sarcoom en een		✓

	<p>complex ziektebeeld naar het NKI-AVL verwijzen. De specialisten van het NKI-AVL overleggen regelmatig met internationale contacten over de ontwikkelingen in de behandeling van sarcomen.</p> <p>Voor de orthopedische sarcoomproblematiek is er een structurele samenwerking met de orthopedische oncologen van het OLVG en het AMC, die ook vertegenwoordigd zijn in de NKI AVL Sarcoombespreking</p>		
Worden alle patiënten preoperatief besproken met het referentiecentrum?	Zie het antwoord hierboven.	Nvt	
Is het advies van het overleg met het referentiecentrum zowel voor de plaats van als voor het type (operatieve) behandeling bindend?	Zie het antwoord hierboven	Nvt	

Kwaliteitsnormen longcarcinoom

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende longcarcinoom bekend?	De landelijke richtlijnen zijn bekend bij alle in het NKI-AVL werkende medisch specialisten. Medisch specialisten van het NKI-AVL zijn meestal zelf betrokken bij het opstellen van die richtlijnen. De richtlijnen zijn in te zien via de Oncoline website.		✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende longcarcinoom aanwezig?	Veel behandelingen worden gedaan aan de hand van onderzoeksprotocollen die voor het NKI-AVL beschikbaar zijn. Behandelingen die niet binnen een onderzoek vallen staan beschreven in protocollen die in het NKI-AVL beschikbaar zijn.		✓
Zijn er voor longcarcinoom tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 3 gespecialiseerd zijn in longkanker.	Ja	✓
Kan de afdeling radiologie spoeddiagnostiek verrichten en beschikt deze over CT, angiografie en echografie?	De afdeling radiologie van het NKI-AVL kan op elk moment van de dag spoeddiagnostiek verrichten. Computertomografie (meestal afgekort tot CT-scan) is een methode van onderzoek van het menselijk lichaam met behulp van röntgenstraling. Verschillende delen van het menselijk lichaam, zoals botten en spierweefsel, laten röntgenstraling op verschillende manieren door. Dit kan worden gemeten waarna een computer uit de resultaten een driedimensionale weergave van het onderzochte	Ja	✓

	<p>lichaamsdeel opbouwt. Dit beeld is dan feitelijk opgebouwd uit 'plakjes'.</p> <p>Angiografie is een afbeeldingstechniek waarbij bloedvaten en hartkamers met behulp van contrastvloeistof worden afgebeeld met röntgenfoto's. De afbeelding die ontstaat heet angiogram.</p> <p>Echografie is een techniek die gebruik maakt van geluidsgolven die zich door het lichaam verplaatsen en op grensvlakken tussen zachte en hardere structuren reflecteren. Met deze techniek kunnen organen goed in beeld gebracht worden.</p> <p>De afdeling radiologie van het NKI-AVL beschikt over zowel een CT scanner, de mogelijkheid voor angiografie als de mogelijkheid voor echografie.</p>		
Is een ventilatie/perfusie scan mogelijk bij de afdeling nucleaire geneeskunde?	<p>Bij een ventilatie/perfusie scan (ook wel longscintigrafie genoemd) worden met behulp van een kleine hoeveelheid radio-actieve stof opnamen gemaakt van de doorbloeding (perfusie) van de longen. Ook is het mogelijk de luchtstroom (ventilatie) in de longen in beeld te brengen, nadat de radio-actieve lucht is ingeademd.</p> <p>Deze manier van beeldvorming is mogelijk op de afdeling nucleaire geneeskunde van het NKI-AVL.</p>	Ja	✓
Zijn er mogelijkheden voor het verrichten van een PET-scan, of zijn hier afspraken met ziekenhuizen in de regio over?	<p>De PET-scan (Positron Emissie Tomografie) is een nucleair geneeskundig onderzoek waarbij veranderingen in de stofwisseling van cellen in beeld worden gebracht met behulp van een kleine hoeveelheid radioactieve stof en een speciale scanner. Deze PET-scan kan verricht worden op de afdeling nucleaire geneeskunde van het NKI-AVL.</p>	Ja	✓
Is de operatiekamer uitgerust met moderne apparatuur en instrumentarium?	<p>In het NKI-AVL is er de mogelijkheid voor Minimaal Invasieve Chirurgie (kijkoperaties) en operaties met behulp van de Da Vinci robot.</p>	Ja	✓
Is er te allen tijde de mogelijkheid tot het verrichten van spoedthoracotomie?	<p>Bij een thoracotomie wordt de borstkas geopend om bij de organen in de borst te kunnen komen. Dit wordt bij spoed altijd gedaan door de dienstdoende chirurg.</p>		✓
Is er een ICU met de mogelijkheid tot beademen?	<p>Het NKI-AVL beschikt over een level 1 intensive care unit (IC of ICU). Hier kunnen patiënten beademd worden.</p>	Ja	✓
Is er 24x7 uren beschikbaarheid van een arts in het ziekenhuis voor de ICU?	<p>Onder werktijden is er een intensivist aanwezig. Dit is een anesthesioloog die verder opgeleid is voor de behandeling</p>	Ja	✓

	van patiënten die intensieve zorg nodig hebben. In de avond, nacht en weekenden zijn er artsen in het ziekenhuis aanwezig, ook voor patiënten op de IC. Er kan op elk moment overlegd worden met de dienstdoende intensivist. Deze kan, indien nodig, binnen 15 minuten aanwezig zijn.		
Is het personeel van de ICU als zodanig gekwalificeerd?	De verpleegkundigen van de intensive care unit (IC of ICU) zijn allen opgeleid voor de IC. Er zijn ook gespecialiseerde artsen, intensivisten, aanwezig.	Ja	✓
Is er een afdeling pathologie met faciliteiten voor peroperatief vriescoupe onderzoek?	Om goed te kunnen bepalen of iets een tumor is moet soms een stukje weefsel worden weggehaald om te onderzoeken. Het wegnemen van het stukje weefsel heet een biopsie en het weggenomen stukje weefsel heet een biopt. Om dit biopt onder en microscoop te kunnen onderzoeken moet het in plakjes gesneden worden, zogeheten coupes. In sommige gevallen kan het biopt niet goed in plakjes gesneden worden en moet het eerst bevroren worden. Dit wordt een vriescoupe genoemd. In het NKI-AVL is er een afdeling pathologie aanwezig met de faciliteiten voor het doen van vriescoupe onderzoek. Deze afdeling kan dat uiteraard ook tijdens een operatie doen.	Ja	✓
Is er een laboratorium met mogelijkheid tot bloedanalyse 24 uur per dag, evenals hematologische en chemische bepalingen en bacteriologisch onderzoek?	Het NKI-AVL heeft een Algemeen Klinisch Laboratorium waar de bloedanalyses, hematologische bepalingen (onderzoek naar bloedafwijkingen) en chemische bepalingen (onderzoek naar bepaalde chemische stoffen) worden gedaan. Daarnaast is er een nauwe samenwerking met het bacteriologisch laboratorium van het Slotervaart Ziekenhuis dat zich op het zelfde terrein bevindt. Het bacteriologisch laboratorium van het Slotervaart Ziekenhuis doet ook het bacteriologisch onderzoek van het NKI-AVL.	Ja	✓
Worden er minimaal 20 longresecties per jaar verricht?	Het is algemeen bekend dat als chirurgen meer ervaring hebben met bepaalde operaties dit leidt tot meer kwaliteit. De NVvH stelt dat er jaarlijks minimaal 20 operaties aan de long moeten worden verricht in een ziekenhuis om deze ervaring te behouden. In het NKI-AVL zijn er in 2010 104 longresecties uitgevoerd.	Ja	✓

Kwaliteitsnormen oesophaguscarcinoom

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende oesophaguscarcinoom bekend?	De landelijke richtlijnen met betrekking tot oesophaguscarcinoom zijn voor de medisch specialisten van het NKI-AVL inzichtelijk via de website Oncoline.	Ja	✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende oesophaguscarcinoom aanwezig?	De behandelprotocollen zijn in het NKI-AVL aanwezig in het documentenbeheersysteem. Daarnaast heeft het NKI-AVL ook een zorgpad voor oesophaguscarcinoom. Een zorgpad is een uitgebreide beschrijving waarin het gehele proces van een behandeling en de bijbehorende verantwoordelijkheid staan genoemd.	Ja	✓
Zijn er voor oesophaguscarcinoom tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 3 gespecialiseerd zijn in slokdarmkanker.	Ja	✓
Worden er minimaal 20 operatieve behandelingen van een oesophaguscarcinoom per jaar verricht?	Het is algemeen bekend dat als chirurgen meer ervaring hebben met bepaalde operaties dit leidt tot meer kwaliteit. De NVvH stelt dat er jaarlijks minimaal 20 operatieve behandelingen van een oesophaguscarcinoom moeten worden verricht in een ziekenhuis om deze ervaring te behouden. In het NKI-AVL zijn er in 2010 21 operatieve behandelingen van een oesophaguscarcinoom uitgevoerd.	Ja	✓

Kwaliteitsnormen levermetastase

Norm	Informatie	Antwoord NKI-AVL	Voldaan?
Zijn de landelijke richtlijnen betreffende levermetastase bekend?	De landelijke richtlijnen zijn bekend bij alle in het NKI-AVL werkende medisch specialisten. Medisch specialisten van het NKI-AVL zijn meestal zelf betrokken bij het opstellen van die richtlijnen. De richtlijnen zijn in te zien via de Oncoline website.		✓
Zijn de lokale behandelprotocollen betreffende levermetastase aanwezig?	Veel behandelingen worden gedaan aan de hand van onderzoeksprotocollen die voor het NKI-AVL beschikbaar zijn. Behandelingen die niet binnen een onderzoek vallen staan beschreven in protocollen die in het NKI-AVL beschikbaar zijn.		✓
Zijn er voor levermetastase tenminste 2 chirurgen werkzaam?	In het NKI-AVL werken 12 chirurgen waarvan er 3 gespecialiseerd zijn in longkanker.	Ja	✓

Worden er minimaal 20 operatieve behandelingen van een levermetastase per jaar verricht?	Het is algemeen bekend dat als chirurgen meer ervaring hebben met bepaalde operaties dit leidt tot meer kwaliteit. De NVvH stelt dat er jaarlijks minimaal 20 operatieve behandelingen van een levermetastase moeten worden verricht in een ziekenhuis om deze ervaring te behouden. In het NKI-AVL zijn er in 2010 70 operatieve behandelingen van een levermetastase uitgevoerd.	Ja	✓
--	--	----	---